

PROSVETNI DELAVEC

ŠOLA V STANOVANJSKI SKUPNOSTI IN KOMUNI

Posvetovanje prosvetnih delavcev Ljubljane, Zagreba, Beograda, Sarajeva, Skopja in Novega Sada

Komisija Sindikata prosvetnih in znanstvenih delavcev pri Okrajnem sindikalnem svetu Ljubljana je v dneh 16., 17. in 18. t. m. pripravila srečanje prosvetnih delavcev glavnih mest naših republik. Podobna medmestna posvetovanja so bila doslej že v nekaterih drugih mestih, prihodnje leto pa predvidevajo takšno posvetovanje v Beogradu. Nedavne ljubljanske posvetovanja so se poleg precejšnjega števila delegatov iz drugih republik udeležili še predsednik Sveta za šolstvo Vlado Majhen, predsednik Mestnega sveta Ljubljane ing. Marijan Tepina, predsednik sveta Zavoda LR Slovenije za strokovno izobraževanje Ivo Tavčar, pomočnik sekretarja Sveta za strokovno šolstvo LRS Zdenko Rogelj in drugi.

Na dnevnem redu sta bila prvi dan dva referata: o šoli v stanovanjski skupnosti in komuni je govoril direktor Zavoda za prosvetno-pedagoško službo Ljubljana Franček Bohanec, o temi »Kako rešujemo strokovno izobraževanje kadrov v Ljubljani« pa je poročal pedagoški svetovalec Mirko Leder.

Naslednji dan so udeleženci posvetovanja razpravljali o najbolj perečih vprašanjih šolstva, v popoldanskih urah pa si ogledali nekatere vzgojno-izobraževalne ustanove v Ljubljani; tretji dan so naredili ekskurzijo v zahodne kraje Slovenije.

Vsekakor je pozitivno dejstvo, da se sestajajo prosvetni delavci raznih krajev naše domovine in se sredi reformnega dela v šolah pogovarjajo o problemih stanja v šolstvu. Uvodni referat tov. Bohanca je med najbolj aktualnimi problemi postavil na prvo mesto nove odnose, ki nastajajo med družbo in šolo in nanizal vrsto izkušenj predvsem iz šol ljubljanskega okraja; nedvomno imajo šole na tem področju v pri-

merjavi zlasti z nekaterimi drugimi okraji naše republike neke ugodnosti, ki jim dajejo specifično obeležje.

Ko je govoril o osnovnih načelih v odnosih med družbo in šolo, je tov. Bohanec dejal, da ni mogoče niti programsko-vsebinsko niti didaktično usmerjati šolstva izven splošnih principov naše družbene ureditve in usmeritve. V našem gospodarskem razvoju smo s povečanimi proizvodnimi sposobnostmi prišli do tiste stopnje družbenega razvoja, ko ne moremo več gledati na šolstvo kot na nekaj, kar bi bilo izven tega procesa. Zato je v sedanjem obdobju potrebno ustvariti takšne pogoje za normalno delo šol, da bodo le-te tudi v materialno-financiarnem pogledu enakopraven del družbe.

Osnovna nova načela o odnosih med družbo in šolo danes niso več samo program, pač pa že dobivajo konkretno, realnejšo podobo. Z uveljavljanjem teh načel se je začel v šolstvu odvijati proces, ki bo nedvomno imel velike posledice pri kvalitetnem izboljšanju šolstva. Novi odnosi med družbo in šolo so tako tesno povezali obe, da med njima ni več posrednika, kot je bil to doslej državni aparat. S tako neposredno povezavo bodo šole postale ustanove, ki bodo občutljivo reagirale na vse družbene potrebe, hkrati pa se bo šola obogatila vsebinsko in postala v pravem pomenu besede življenjska. Ni moč govoriti o novi šoli, ki naj bi bila nasprotje stari, verbalistično-memorarsko usmerjeni, dokler se dejansko ne ustvari neposredni stik med življenjem in šolo. In te neposredne zveze ustvarjajo novi položaj šole.

POZITIVNA BILANCA NOVIH INSTRUMENTOV

Ko je govoril o finančnem stanju šolstva v ljubljanskem okraju, je tov. Bohanec poudaril pozitivno bilanco novih instrumentov. Slabost pa je v tem, da so ti novi instrumenti začeli delovati zelo kasno. To je povzročilo trenutne zastoje. Vendar so se zdaj stvari že precej normalizirale. V letu 1961 so se šole finansirale poleg proračunskih virov, ki so se v primerjavi z letom 1960 povečali skoraj za 100 %, še s posebnimi prispevki v družbene sklade za šolstvo, ki presegajo pol milijarde dinarjev. Za zdaj šolski skladi še ne morejo zadostiti vsem potrebam, razveseljivo pa je dejstvo, da je družba poiskala nove virov za bistveno povečanje finansiranja šolstva.

V organizaciji strokovnega izobraževanja še ni prišla do pravega izraza dejanska potreba družbe po izobraževanju mnogo večjega števila strokovnih kadrov, kakor ga izobražujejo sedaj v tehnikah okvirnih pomanjkljive organizacije tehničnih in tudi zdravstvenih šol. Naval mladine na te šole je tolikšen, da morajo odkloniti velik odstotek mladine, ki bi se rada tu šolala. Zaradi tega gospodarske organizacije in javne ustanove ne dobijo dovolj srednjekvalificiranega kadra, gimnazije pa so prenapolnjene. To nenormalno stanje bo treba v najkrajšem času odpraviti.

Novi zakonski finančni predpisi pa niso letos bistveno povečali občinskih sredstev za upravljanje in vzdrževanje šol v tako imenovanih podeželskih občinah. Občinski ljudski odbori so sicer razpisali dodatne prispevke za šolstvo, finančni učinek teh pa ni bistveno vplival na povečanje šolskega kadra. Tako v občinah Grosuplje, Ribnici, Cerknici, Vrhniki in drugje. V nekaterih občinah je čutili s strani občinskih forumov pojavljanje nepravilnih tendenc do šole. Ob pomanjkanju denarnih sredstev se tu in tam sprašujejo, če je potrebno, da dela šola po programu, ki je osvojen, ali pa bi lahko izpustili kakšne predmete (n. pr. telesno vzgojo, petje). Poleg tega se v najbolj šibkih občinah pojavljajo tendence, da bi prosvetnemu kadru naložili večje število obveznih tedenskih ur. Vse to ima lahko zelo škodljive posledice.

Kategorizacija šol je pokazala, da so velike razlike v stroških šolanja enega učenca v različnih krajih. Šolanje otrok v oddaljenih in nepopolnih šolah je drago, po kvaliteti pa najslabše. V ljubljanskem okraju ta problem ni

tako obsežen, nedvomno pa kategorizacija šol nakazuje poti za izenačevanje kriterijev pri finansiranju šol ter s tem tudi za izenačevanje kvalitete pouka. To je eno osnovnih izhodišč splošnega zakona o šolstvu in ena osnovnih nalog celotne naše družbe. Te naloge pa še nismo uresničili.

VELIKA MORALNA VREDNOST NOVIH PREDPISOV

Novi finančni predpisi, je nadaljeval tov. Bohanec, niso samo tehnično-financiarnega značaja, pač pa že odražajo nove smeri v šolstvu in so del prehoda od starih administrativno-birokratskih odnosov do vključevanja šolstva v enoten proces družbenega upravljanja. Posebej je treba poudariti nekatere velike prednosti novega sistema, ki so se že pokazale. Te prednosti se ne odražajo samo v finančnem efektu, imajo tudi veliko moralno vrednost. Novi zakonski predpisi so namreč že v tem začetnem in prehodnem obdobju pokazali, da nove oblike zbiranja in upravljanja s sredstvi za šolstvo mobilizirajo velik krog činiteljev, ki se čutijo neposredno odgovorne za dobro delo šol. Na vseh primerih ljubljanskih občin lahko potrdimo, da se zbiranje in razdeljevanje sredstev preko teh skladov na posamezne šole vrši mnogo bolj načrtno kot prej in je pri tem zainteresiran in odgovoren širši krog ljudi kot prej. Tu neposredno odločajo predstavniki gospodarskih organizacij, družbenih organizacij, šol in staršev. Dejanski interes za razvoj šolstva se je z ustanovitvijo skladov povečal, čeprav je treba poudariti, da je sedanja oblika skladov le ena prehodnih oblik in da bo zlasti s kategorizacijo šol in podobnimi ukrepi šele potrebno izoblikovati stalnejše kriterije razdeljevanja teh sredstev. V prvem letu obstoja in formiranja teh skladov so se sicer pojavili nekateri neljubi zastoji in nejasnosti, a kakor kaže za zainteresiranost družbe do teh problemov in večja finančna sredstva, ni nobenega dvoma, da se bodo kaj kmalu tudi pri bistvenem dvigu kvalitete pouka in pri razširitvi mreže dobrih osemletk pokazale ugodne posledice novega sistema v šolstvu. V tem pa je velika vloga komun in stanovanjskih skupnosti na področju splošnoizobraževalnega šolstva in varstveno-vzgojnih ustanov, velika skrb gospodarskih organizacij in javnih služb pri organiziranju šolanja strokovnih kadrov. Pri ocenjevanju uspešnosti oziroma neuspešnosti novega sistema (Nadaljevanje na 2. strani)

Udeleženci posvetovanja glavnih mest naših republik odhajajo iz dvorane Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje

Ob dnevu OZN

Današnji čas bolj kot kdaj prej potrebuje močno svetovno organizacijo, kot je OZN, kajti močan potisk in razvoj proizvodnih sil ter znanosti sta vnesla v ekonomske, kulturne in politične odnose v svetu nove smeri in dimenzije. Na eni strani sta razvoj znanosti in tehnike omogočila močnejšo integracijo posameznih narodov in ljudstev v mednarodno skupnost, bolj plodno in vsestransko sodelovanje ter sporazumevanje, na drugi strani pa so postale nevarnosti mednarodnih konfliktov zaradi močnega oboroževanja in mednarodne komunikacije neprijetno večje. Te nevarnosti se vsak dan povečujejo, kajti ljudstva, ki se prebujajo ter kulturno in politično osvobodijo, zahtevajo pravice po svobodi in enakopravnosti, zahtevajo svoje mesto v mednarodni skupnosti. Zaradi tega nismo v našem času priča le borbi med kapitalizmom in socializmom, ki ima smer vzhoda, ampak tudi napetostim, ki imajo smer sever-jug in ki pomenijo borbo med zaostalostjo in napredkom, med zatiranimi in zatiralci, med enakopravnimi in neenakopravnimi, med človečnostjo in nečlovečnostjo, ki dobiva vedno bolj jasne in določene oblike v današnjem mednarodnem življenju.

Nove oblike in vsebina mednarodnih odnosov in nove kvalitete družbeno-ekonomskega razvoja v svetu so postavile že v preteklosti zahteve po mednarodnih strokovnih, tehničnih in poznejše političnih organizacijah. Zaradi tega je takoj po prvi svetovni vojni nastalo Društvo narodov, ki pa ni moglo zaradi imperialističnih sil doseči svojih plemenitih ciljev, od katerih je bila najvažnejša razorožitev, in je tako prišlo do druge svetovne vojne, ki je prvo po svojih strašnih posledicah močno preseгла. In med strahotami druge svetovne vojne so začetniki postavili temelj novi svetovni organizaciji. Prvi temeljni kamen OZN je Atlantska listina iz leta 1941, drugi pa Deklaracija Združenih narodov 1942, v kateri je 24 držav izrazilo enotno voljo boriti se proti skupnemu sovražniku. Toda zavezništvo so se šele leta 1944 dokončno sporazumeli o obliki in vsebini Združenih narodov in 26. junija 1945 podpisali Ustavno listino OZN, ki pa je začela veljati šele 24. oktobra 1945, ko so jo ratificirale vse države podpisnice. Teh je bilo petdeset, t. j. natančno enkrat manj kot je današnjih članic Združenih narodov. Tudi porast članic OZN kaže pozitivno dinamiko družbenega razvoja v svetu in nam daje upo-

nje v moč in sposobnosti te svetovne organizacije.

Naša in vsa svetovna javnost se močno zanima za delo OZN in upa, da bo uresničila cilje, naloge in ideje Ustavne listine, ki je izraz želja, potrebe in volje velikanskih množic vsega sveta. Kljub političnim napakam in neodločnosti, ki so posledica blokovskih nasprotij, pomeni OZN velikansko moralno silo, mednarodni politični forum, tribuno pravice za vse narode in vsa ljudstva sveta. Zaradi tega si današnja sveta ne moremo misliti brez Združenih narodov. In le reakcionarji vseh vrst si iz ozkih in sebičnih interesov želijo oslabeiti te svetovne organizacije, jo ignorirajo in ovirajo, ko zahteva pravice za vse narode, in ji jemljejo avtoriteto, da bi lahko uresničevali cilje, ki so sramota našega stoletja. Ti nazadnjaški krogi vedo, da za njih ne bo mesta v mednarodni skupnosti, ko bodo vsa ljudstva svobodna in ko bo minula nevarnost vojne, zaradi tega niso samo nasprotniki razvoja socializma v svetu, ampak tudi nasprotniki OZN, ki si prizadeva za utrditev miru v svetu in s tem posredno za razvoj socializma. Prav sovražniki in prijatelji Združenih narodov dokazujejo, kako je potrebno, da se vsi ljudje trudimo za njih okrepitev in utrditev, da bi postali močnejši činitelji našega časa in vedno bolj zapletenega mednarodnega življenja.

Združeni narodi bodo močnejši činitelj, če bodo široke ljudske množice vsega sveta vedele za njihove cilje, naloge in možnosti in če bodo pripravljene tudi praktično ukrepati v korist mednarodne skupnosti. Zaradi tega po vsem svetu posvečajo veliko pozornost pouku o Združenih narodih. Največjo odgovornost imajo pri tem seveda prosvetni delavci, ki vzgajajo stotine milijonov otrok in mladine. Ti lahko otrokom in mladini vcepljajo ljubezen do te organizacije in preko tega spoštovanja in naklonjenosti do ljudi vseh barv, veroizpovedi in narodnosti, do vse mednarodne skupnosti. Prosvetni delavci lahko mladini pojasnijo naš čas in njegove probleme, lahko jih družbeno in moralno globlje osvestijo prav na osnovi takih širokih perspektiv in tedaj bodo mladi ljudje začutili, da so sodelavci velikih in usodnih zgodovinskih dogajanj, dobili pa bodo tudi bolj stvaren in pristen odnos do svoje domovine, do svojega lastnega ljudstva, znali bodo poiskati mesto v svoji državni skupnosti in preko te delovati tudi v svetovni

skupnosti narodov. Prosvetni delavci so dolžni izkoristiti vse možnosti, ki jih nudi pouk posameznih predmetov, notranji in zunanji politični dogodki, prazniki in vsa komunikacijska sredstva, da bi mlade ljudi seznanjali s cilji in ideali Združenih narodov in s perspektivami mednarodnega življenja, kajti tako osveščanje je mladim ljudem potrebno tudi zaradi njihovega osebnostnega razvoja.

Take potrebe naše mladine dokazujejo tudi klubi za OZN, ki se zadnja leta hitro razvijajo po vsem svetu in posebno v naši državi. V Mladinskih klubih za OZN se vključuje vedno več mladine, ki obiskuje osnovne, srednje, višje in visoke šole ter univerze. Zadnje čase pa nastajajo tudi klubi, ki zajemajo delavsko in kmečko mladino. Pred letom smo imeli v LRS le 28 mladinskih klubov, sedaj pa jih je verjetno že več kot 80, ki vključujejo nad 2000 članov. Mladinski klubi OZN so povezani z občinskimi, okrajnimi in republičkim centrom, poleg tega pa še s političnimi organizacijami kot so LMS, ZK in SZDL, ki jim nudijo materialno in moralno pomoč. Klubi tako postajajo vedno močnejši činitelji ideološko-politične vzgoje naše mladine. Zaradi tega dobivajo podporo naših javnih, političnih in kulturnih delavcev in forumov. Gre le še za to, da bi tudi šole, kjer se taki klubi ustanavljajo, spoznale njih pomen in jim nudile potrebno pomoč. Prav posebno pa je pomembna pomoč posameznih prosvetnih delavcev, ki te potrebe mladine zaščitijo in ki so pripravljeni podrobno zasledovati delo OZN in mednarodno dogajanje. S tem bodo sami politično in kulturno rastle, pomagali pa bodo k takemu razvoju tudi mladini.

Da bi prosvetnim delavcem pomagali, je sklenil Republiški center društev za Združene narode organizirati ob pomoči Sveta za šolstvo LRS in Zavoda za napredek šolstva v Ljubljani seminar za prosvetne delavce, kjer bi obdelali nekatere vprašanja, kot n. pr.: Klubi OZN, Društvo za OZN, Delo z mladinskimi klubi OZN, Pomen vzgoje za mednarodno razumevanje in Nevezane države v OZN. Prosvetni delavci bi dobili konkretne napotke za pomoč mladinskim klubom. Upamo, da se bo našel na vsaki večji šoli kdo, ki bo pripravljen pomagati otrokom in mladim ljudem in širiti med njimi ideje OZN, ki so prav zaradi plemenitosti in naprednosti tudi naši vzgojni cilji.

Milan Divjak

Nedavno tega so na Titovi cesti v Ljubljani izročili svojemu namenu Zvezni center za inštruktorje v gradbeništvu. Slovesne otvoritve te pomembne ustanove za vzgojo gradbenih strokovnjakov so se med drugim udeležili tudi članica Zveznega sveta Lidija Sentjura in Sergej Kraigher, predstavnik Organizacije združenih narodov g. Sven Inger Sjöstedt in generalni sekretar Zvezne gradbene zbornice inž. Marijan Brilej. O vlogi, namenu in pomenu novozgrajenega šolskega centra je govoril direktor Alojz Kamnikar, nakar je članica ZIS Lidija Sentjura s krajšim nagovorom odprla nove prostore centra. Le-ta bo v prvi stopnji svojih prizadevanj pripravil najprej tečaje za zidarje in tesarje, ki jim bodo sledili še ostali seminarji s področja strokovnega izobraževanja gradbenih strokovnjakov

ŠOLA V STANOVANJSKI SKUPNOSTI IN KOMUNI

(Nadaljevanje s 1. strani)

stema se namreč ne moremo zadovoljiti zgolj s tem, da bi dosegali v organizaciji in vsebini šol samo staro raven, pač pa lahko ocenjujemo uspešnost novega sistema samo s tem, koliko smo napredovali v razširjeni organizaciji šolstva in koliko je kvaliteta vzgoje in izobraževanja večja. V nasprotnem primeru bi se odločali za nove sisteme samo zaradi menjave sistema, kar pa bi bilo ob tolikšnih naporih brezplodno delo. Prvi rezultati pa so vzpodbudni in je potrebno le smelo kreniti dalje.

POTREBNA JE VEČJA SKRB OBLASTI LJUDSKIH ODBOROV ZA VSEBINSKO DELO ŠOL

Tov. Bohanec je dalje govoril o tem, da se doslej odnosi med komuno in šolo v večini primerov nanašajo zgolj na urejanje materialnih in personalnih vprašanj. Le redki so primeri, da bi v Ljubljani čutili intenzivnejšo in organizirano skrb občinskih ljudskih odborov za vsebinsko napredovanje osnovnih in drugih šol. Ljudski odborni napakačno menijo, da lahko prosvetni delavci kot strokovnjaki sami vodijo vsebinsko šolsko reformo. Povsem drugačna pa je slika v stanovanjskih skupnostih in v njihovem odnosu do varstveno-vzgojnih ustanov; družbene in društvene organizacije so tu bistveno pripomogle pri vsebinskem napredku teh ustanov.

Dalje je bilo v referatu govora o vplivu družbenih organizacij na šolsko vzgojno-izobraževalno delo. Vpliv teh organizacij — bodisi, da so se uveljavljale kot članice šolskih svetov ali pa delujejo kot samostojne organizacijske enote, kot so Zveza prijateljev mladine, LMS, Rdeči križ — je bil v Ljubljani izredno velik. Družbene in društvene organizacije pritegujejo mladino v okvir svojega delovanja izven šole: telesno-vzgojno društvo Partizan, športni klubi, Zveza Svobod in prosvetnih društev, taborniki, Ljudska tehnika itd. Pomen teh številnih organizacij v življenju šole je ta, da dajejo vsaki šoli svojo aktualno barvitost in povzročajo pomembne vsebinske razlike med njimi.

Med uspešnimi akcijami, ki so jih učenci ljubljanskih šol v zadnjih letih uspešno izvedli, je referent navedel razne tehnične, zadržne, kulturne, fizikalne in družabne dejavnosti, ki vse koristno pomagajo pri vzgoji naraščaja.

Ko je govoril o delu družbenih organov na šolah, je tov. Bohanec poudaril, da se ti organi po vsebini in metodah dela približujejo ostalim družbenim organizacijam, s čimer postaja šola v resnici enakopraven del v celotnem družbenem ustroju. Novi zakonski predpisi vedno bolj večajo vlogo šolskih odborov in tudi učiteljskih kolektivov, ki so morali v zadnjem obdobju opraviti pomembno delo pri nagrajevanju prosvetnega kadra. Variabilni del plače je

bil preizkušnja novega ocenjevanja dela prosvetnega delavca. Kjer so stvari pravilno uredili, so se pokazale dobre posledice: prosvetni delavci so se zavedli, da velja tudi na področju šolstva socialistično merilo nagrajevanja. Najsi je to delo izredno razburjalo nekatere prosvetne delavce, v sam sistem šolskega dela je le prineslo precej pozitivnih elementov — med te sodi vsekakor ta, da se je pri prosvetnih delavcih še povečal občutek individualne odgovornosti do kolektivnega vzgojno-izobraževalnega dela.

Tudi šolske oziroma razredne skupnosti so se na mnogih ljubljanskih šolah zelo utrdile.

Družbene organizacije morejo in morajo prispevati svoj delež pri vzgoji. One imajo to dolžnost in tudi možnosti. Z novimi odnosi med šolo in družbo pa se bo izpolnila dolgo časa trajajoča težnja prosvetnih delavcev, da ne bodo imeli v celotnem družbenem mehanizmu nekakega izjemnega položaja, pač pa bodo sami uravnavali svoje delo; kot je bilo že večkrat poudarjeno: iz mezdnih delavcev bodo postali svobodni prosvetni in družbeni delavci. Tak položaj prosvetnega delavca pa bo hkrati postal tudi prava vzgojna sila pri oblikovanju mlade generacije, je zaključil tovariš Bohanec.

Praznovanje dneva Jugoslovanske ljudske armade na Zavodu za gluho mladino

DOLŽNIKI!

Uprava »Prosvetnega delavca« poziva vse neredne naročnike, naj poravnajo zaostalo naročnino, saj ji samo za čas do konca leta 1960 — torej brez neporavnane naročnine za tekoče leto — dolgujejo nad 750.000 dinarjev. Z nerednim plačevanjem naročnine povzročajo upravi velike finančne težave in ogrožajo redno izhajanje časopisa. Hkrati prosijo tudi sindikalne podružnice na šolah in prosvetnih ustanovah, naj poskrbe, da bodo njihovi člani do konca leta poravnali neplačano naročnino. S temi bi v začetku prihodnjega leta odpadlo ponovno razpošiljanje opominov, kar povzroča upravi ogromno dela in stroškov za poštnino.

Deset let čevljarske šole

Učenci v čevljarski stroki so bili v bivši Jugoslaviji zelo zastopani. Zato se je naša nova oblast zavzela prav zanje in je Svet za prosveto in kulturo LRS, odbor za strokovno šolstvo pod vodstvom tov. Ivana Bertoničja, sedaj ravnateljevega pomočnika na Zavodu za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela, ustanovil 10. novembra 1951 v Ljubljani prvo Čevljarsko šolo

rajo vrata moderno zgrajene sodobne šole za nekatere obrtne poklice, in to v Ljubljani na Titovi cesti, kjer bo mladina lahko teoretično znanje tudi v sodobno opremljenih delavnicah praktično preizkušala.

Letos, ob 10-letnici ustanovitve šole, se skupno z mladino s hvaležnostjo spominjamo tihega, neumornega delavca tov. Ivana Stoparja, ki je poleg ravnateljskih poslov OIC za tapetniško stroko vodil tudi upravitelstvo vajeniških tečajev za vso republiko. Pod njegovim vodstvom je odšlo v življenje v teh desetih letih več tisoč strokovno usposobljenih delavcev v obrti.

Kot predsednik izpitne komisije pri OIC, kjer opravljajo izpite delavci iz 15 poklicev, pomaga dvigati nivo obrtnega delavca, ker veruje v Gorkljeve besede: »Vse je v človeku in vse je za človeka!«

Učiteljski kolektiv z njegove šole se veseli dvojnega praznika: 10-letnice ustanovitve šole in ravnateljevega osebnega jubileja. Za ves trud, ki ga je vložil za napredek strokovnega šolstva, za njegov človečanski odnos do sodelavcev in za očetovski čut do mladine: iskrena hvala!

Kolektiv
OIC za tap. stroko

v LRS. To je bila že takrat periodična tromesečna šola s strnjanim poukom in z lastnim internatom, saj je zajela učence čevljarske stroke iz vse Slovenije.

Vse priprave za ureditev šole in doma je poverila ljudska oblast tov. Ivanu Stoparju, takratnemu inšpektorju za strokovno šolstvo LRS. S skromnimi sredstvi in od raznih ustanov podarjeno opremo za internat in šolo je pričel orati ledino. Že v prvem šolskem letu je v dveh izmenah obiskovalo šolo 148 učencev. Uspehi šole so bili vsako leto vidnejši in njen ugled je raste. Za to ima velike zasluge prvi pionir na področju izobraževanja čevljarjev tov. Jože Steinmann, strokovni učitelj v pok. in bivši inšpektor za čevljarsko stroko.

Iz začasnih prostorov v barakah v Hajdrihovi ulici se je šola preselila na Trg revolucije 2/II, kjer se je njen delokrog s priključitvijo sedlarjev, izdelovalcev usnjene galanterije in tapetnikov močno razširil.

Z reformo strokovnega šolstva so bili ustanovljeni obrtni izobraževalni centri za posamezne poklice in so se v lanskem šolskem letu preselili čevljarji v Žiri, sedlarji in galanteristi v Domžale, na matični šoli so pa ostali tapetniki. Seveda je to samo prehodnega značaja. Že se jim odpi-

Gradnja republiškega šolskega središča za gluho mladino

Slednjič rešeno dolgoletno aktualno vprašanje — Novo šolsko središče naj bi imelo dve učni ustanovi, šolski vrtec, dijaški dom in delavnice za praktični pouk gluhih gojencev

Pravzaprav se vprašanje šolanja in strokovnega izobraževanja gluhe mladine v naši republiki vleče že v nedogled. Tako predstavlja ta problem dejansko pereče vprašanje že od konca prve svetovne vojne dalje. Tedaj sta namreč pripadla zavoda za gluho mladino v Gorici in Grazu drugim državam ter so se vsi gluhi otroci Notranjske, Primorske in Stajerske, ki so se poprej vključevali v zavoda v Gorici in Grazu, pri-

čeli usmerjati v edini zavod, ki je ostal v naših mejah, in sicer v Ljubljani. Kljub razvitemu šolstvu za prizadeto mladino je bilo že v razdobju med obema vojnoma razvidno, da se polovica vseh gluhih otrok ne more vpisati v specialno osnovno šolo, ker zanje ni bilo primernih prostorov.

Ljubljanski zavod za gluho mladino je bil zgrajen pred dobrih 60 leti predvsem iz zasebnih prispevkov, kar je dejansko povsem omogočilo dosledno izvajanje specialnega šolstva pri nas. Zavod je imel tedaj na razpolago učna mesta za okrog 60 gojencev, kar je pomenilo, da je praktično kril le potrebe tedanje Kranjske, nikakor pa ne vseh hotenih in stremljenih gluhih otrok za možnost nadaljnje vstopa v slišče okolje. Stanje se je sčasoma le nekoliko izboljšalo. Predvsem zaradi povečanja števila gluhe mladine po vojni, ki je nastalo z osvoboditvijo Primorske, je bil pred 15 leti ustanovljen zavod tudi v Portorožu in sicer s kapaciteto 60 otrok. Tako sta oba zavoda, v Ljubljani in Portorožu, od tedaj dalje krila čedalje večje potrebe po šolanju in strokovnem izobraževanju gluhe mladine v naši republiki. Pri skrajni zasedbi pa moreta oba zavoda sprejeti vsako šolsko leto le nekaj nad polovico gluhih otrok z ozirom na njihovo šolo obvezno starostjo. Letni prirastek gluhih otrok v Sloveniji znaša po zadnjih statističnih podatkih 30 otrok na rojstni letnik, kar je od celotnega prirastka prebivalstva — 30.000 novorojenčkov na leto le 1%, ter je obenem tudi pod evropskim povprečjem. Tako nam torej še danes ostaja brez potrebnega obveznega šolanja 10 do 15 otrok na rojstni letnik, saj oba zavoda ne moreta nikakor kriti dejanskih potreb, predvsem zaradi premajhnih kapacitetnih zmogljivosti.

Šolanje in poklicno izobraževanje predstavlja za gluhega otroka izredno pomemben faktor. Šola in ugodni pogoji mu na omenjeni osnovi lahko nudita in hkrati s tem ustvarita družbeni stik, predvsem z vidika, da se otroka nauči ustreznega razumevanja govora okolice ter razumljivega govornega izražanja. Poleg tega dobi gluhi otrok v specialni osnovni šoli tudi splošno izobrazbo. Oboje hkrati usposablja gluhega, da se kasneje poklicno izobrazi in usposobi za samostojno življenje.

Zavod za gluho mladino v Ljubljani

Seminar defektologov Jugoslavije

Z namenom vsestranskega izpopolnjevanja ter dohitevanja našega splošnega razvoja in še posebej razvoja družbenih odnosov, ki v končni črti določajo mesto in dejavnost posebnega šolstva, je Društvo defektologov Jugoslavije priredilo 12-dnevni seminar v Strugi ob Ohridskem jezeru. Seminar je trajal od 1. do 12. avgusta, namenjen pa je bil pedagogom, ki delajo v pomožnih šolah in zavodih za družbeno neprilagojeno mladino. Prireditelji so si izbrali čas v avgustu zaradi tega, ker je to čas poletnih in so se ga lahko udeležili člani, ki imajo željo, da izpopolnijo svoje strokovno znanje.

Seminar je bil vsestransko dobro pripravljen.

Vse priznanje gre prirediteljem — strokovno pripravo seminarja, kajti obravnavane teme so bile res iz tekoče problematike posebnih šol.

Udeleženci so si zadali naloge, skrbno proučili nekatere probleme pri prevzgoji družbeno neprilagojene mladine. Na tem področju imamo še malo tradicije, istočasno pa je ta veja posebnega šolstva v razmeroma kratkem času naredila velik razvoj. Problemi se naglo kopičijo in sami po sebi terjajo temeljite strokovne obravnave.

Teme so bile: Individualni načrt vzgoje otrok v vzgojnem zavodu, problemi profesionalne izobrazbe otrok in sprejem ter odpuščanje gojencev. Vseh predavanj je bilo 8, ostali čas pa je bil določen za delo v diskusijskih gru-

pah, kjer so udeleženci poročali o najbolj aktualnih problemih in uspešnih metodah na svojem mestu.

Slovinci smo nastopili z dvema predavanjema in sicer: Napotitev otroka v vzgojni zavod in Raziskave o problemih delinkventne mladine v LRS. Obe predavanji je pripravil dr. Bronislav Skaberne iz Ljubljane. Ti dve predavanji pa sta bili tudi med najboljšimi, saj sta posredovali udeležencem najnovejša izkušnja, ne samo iz Slovenije, temveč tudi iz drugih držav, kajti z isto temo je predavatelj sodeloval aprila letos na mednarodnem seminarju v Freiburgu in je tako lahko seznanil udeležence seminarja v Strugi tudi z najnovejšimi tujimi izkušnjami.

V poteku celega seminarja je bilo opaziti, da Slovenci nekoliko prednjačijo v uporabi sodobnih metod pri vzgoji, čeravno so tudi nekatere zavodi sosednjih republik dokaj na tekočem s sodobnejšimi metodnimi principi vzgoje družbeno neprilagojene mladine.

Cep rav je bilo delo zaradi velike vročine naporno, smo si bili gotovo vsi udeleženci edini v mnenju, da je bil seminar potreben in ploden. Prireditelji so obljubili, da bodo gradivo seminarja uredili in razmnožili in s tem ustregli ne samo udeležencem, temveč dali možnost tudi drugim družbenim delavcem, ki se žele seznaniti s sodobno pedagoško problematiko.

T.

Predvsem iz omenjenih razlogov terja čedalje večja potreba po strokovnem in poklicnem izobraževanju gluhe mladine pri nas energične ukrepe. Vzroki, ki so narekovali gradnjo osrednjega republiškega zavoda za gluho mladino, so povsem jasni.

Dosedanje kapacitete obeh zavodov namreč ne moreta več kriti potreb in vedno večjega priliva gluhih otrok v specialne učne ustanove.

Ce pri tem izhajamo s stališča, da je gradnja tega prepotrebne objekta vezana na daljši časovni obdobje, tedaj pri tem nimamo nikakih pomislekov. Gluhi mladini je namreč potrebno nuditi vse, kar potrebuje pri svojih hotenjih za vključitev v slišče okolico, v normalno življenje. Po predvidenih revizijskega in idejnega osnutka gradnje republiškega središča za gluho mladino v Ljubljani, je moč sklepati, da bo celotna gradnja potekala v etapnih fazah.

Tako je po prvotnih zamislih mišljena najprej gradnja učnih delavnic in sicer predvsem tistih strok, ki so gluhih najbližje. Gradnji omenjenega objekta bi se v doglednem času pridružili še šolski stavbi s skupno kapaciteto 325 gluhih otrok, kasneje pa še otroški vrtec z možnostjo pridobitve najnižje izobrazbe. Zatem bi sledila gradnja telovadnice in prostorov dijaškega doma, do tedaj pa bi dosedanje zavodove prostore nasproti ljubljanske bolnišnice namenili stanovanjem gojencev učnih ustanov središča gluhe mladine. Sodeč po tem, bi bila prva faza gradnje zaključena že prihodnje leto, seveda le v primeru zadovoljive ustreznih sredstev, namenjenih prvi etapni gradnji.

Trenutno je na razpolago okrog 50 milijonov. S temi sredstvi bi lahko zadovoljili začetna zemeljska dela, v perspektivi pa bi seveda kot nujnost bilo potrebno sodelovanje preostalih organizacij v želji čim hitrejši izgradnji šolskega središča. Gradnja tega pa bi dosegla vrednost 500 milijonov dinarjev. S tem bi Slovenija slednjič rešila dolgoletno pereče vprašanje izobraževanja gluhe mladine in hkrati omogočila vsem gluhim otrokom možnost nadaljnje gluhobrazne izobrazbe na srednjih, višjih in visokih šolah, kar je bilo doslej le formalen odraz, nikakor pa ne težnja in stremenje gluhih.

Ivan Virnik

Občni zbor Društva likovnih pedagogov Slovenije

V Moderni galeriji v Ljubljani je bila v soboto 21. oktobra 1961 letna skupščina DLPS. Občnemu zboru so prisostvovali predsednik Sveta za šolstvo Vlado Majhen, predsednica DPM Olga Vipotnik in zastopniki prosvetnih organov.

Poročila dosedanjega odbora ugotavljajo mnogostransko dejavnost društva, ki trenutno šteje 116 članov. Navzočnost je 37 članov društva vsekakor ni opravičljiva, saj je delo v letošnjem letu doseglo izrazite rezultate in razmah. Posebni poudarek letošnjim prizadevanjem pomeni republiška razstava likovnih del v oktobru letos. Iz poročil in razprave je bilo čutili nujnost zainteresiranja pedagogov vseh šol, vrst in stopenj za sistematično zastavljen delo društva, ki bo za polni uspeh moralo vključevati pedagoge na tem področju in to od predšolske do akademijske stopnje. Razstava, katere pomeni vrh prizadevanj društva, je le osnova nadaljnjemu pedagoškemu, estetskemu, umetniškemu vzgojnemu proučevanju področja, ki šele v zadnjih letih pridobiva na ugledu in veljavi.

Na osnovi podanih poročil se je razvila temeljita in zanimiva razprava o dosedanjih problemih, rezultatih in nalogah za prihodnje leto. Najizrazitejše teme razprave so bile: vprašanje dvournege pouka v višjih razredih osemletke, potreba po intenzivnejšem sodelovanju z Zavodom za napredek šolstva in PPS službami, temeljita priprava za Zvezno posvetovanje o likovnem pouku in nova estetsko-vzgojna prizadevanja pri likovnem pouku.

V izbrano razpravo o dvournem likovnem pouku je posegel tudi predsednik Sveta za šolstvo Vlado Majhen. Poudaril je pomen samoiniciative likovnih pedagogov za doseg svojih pravic v okviru šolskih kolektivov in komun. Zakonski predpisi bodo nakazovali le stopnjo znanja, katere kolektivi in šole morajo doseči; le v tem je videti pomen in značaj republiških in zveznih predpisov; priznanje pedagoškega delu bo odvisno od prizadevanj in samoiniciative v šolskih kolektivih samih. Tovariš predsednik je naglasil pomen eksperimentalnega dela in soglasja s pot-

jo estetsko-vzgojnega področja pri Zavodu za napredek šolstva, ki je proučevalo možnosti koordinacije likovnega pouka z ostalimi učnimi predmeti. Vlado Majhen vidi v tem temelje za nadaljnje povezovalne znotraj danih možnosti fonda učnih ur. Nekateri člani so izrazili potrebo po dopolnitvi izobraževanju s posvetovanji in seminarji. Posebno pozornost bo potrebno posvetiti pripravi in izdelavi predlogov za zvezno posvetovanje v Beogradu.

Likovni pouk dobiva v reformirani šoli nov estetski vzgojni značaj. Nekaj koncepcij o potrebi po novem, estetskem gledanju na pouk v srednjih šolah je nakazal v svojem osnutku prof. Cesar. Prav iz tega gradiva pa je dokazana nujnost, da se pri nas začne s sistematično estetsko vzgojo in izobraževanju s posvetovanji in seminarji. Posebno pozornost bo potrebno posvetiti pripravi in izdelavi predlogov za zvezno posvetovanje v Beogradu.

(1)

mirzarja, nadralca, vzgojitelja do novinarja. Nabal si je izobrazil življenjskih izkušenj, ki so mu služile pri ustvarjanju. Oktobrsko revolucijo je dočakal v Rusiji, ta dogodek ni ostal brez vpliva na miselnost in oblikovanje. Newerly je pričel z mladinskiimi deli, preden je spisal svoje osrednje delo, roman »Spomini iz Celuloze«, ki mu je prevajalec dal v slovenskih barvitejši naslov »Leta zorenja«.

Za Newerlyjeve literarni vzpon je bil odločujoč realni čut za dogajanje in za kovalni preprostost. To delo, ki nastaja v letih schematicnosti v polski literaturi in se zaradi problemske opredeljenosti in pripovedne kvalitete tem bolj odraža od del drugih pisateljev iste generacije v tem razdobju. Newerly je postavil dogajanje v čas med obema vojnama ter prikazal usode kmečkega fanta, ki ga želja po zaslužku in lepšem življenju pripelje v mesto, v tovarno. Spoznava življenje ob prežuknjanih ostane zvesti sebi in intuitivni privrženosti malemu človeku, ki se bori za prostor pod soncem. Življenjske prilike ga privedejo do tega, da prične organizirano delovati na borbi za pravice delavstva. Newerly je bil v tistem času visoko državno usposobljen. Slovenski prevod izšel pri Mladinski knjigi v Levstikovo memo hramu, za prevod pa je poskrbel dolgoletni prevajalec iz poljščine Franček Vodnik.

Učitelj, zastopaš samega sebe?

V dobro znani razpravi »Učitelj, ali poznaš samega sebe« nam je prof. G. Šilih nanašal vrsto vprašanj, s katerimi nas je odločno opozoril, kako moramo spoznavati lastno duševnost, nag-njenja, napake v odnosu do otrok; le tako bomo lahko svoje pedagoško delo usmerjali po pravih poti. Pri vzgoji človeka s socialistično moralno in z naprednim ideološkim prepričanjem pa se nam tudi močno zaostruje vprašanje, ali pri vsem tem za-stopamo samega sebe. Dobro nam je znana ključna vloga nek-danjega učitelja, ki je svoje delo z mladino moral disciplinirano podrežati fevdalni gospodi: plemiču in duhovniku, pozneje pa buržoaziji. Učitelj ni bil osebnost, ki bi vzgajal in učil v svo-jem imenu in z lastnim preprič-anjem. Pri vsej dejavnosti je predstavljal gospodo in se ravnal po njenih zakonih. Bil je torej orodje izkoriščevalskega razreda, ki je zahteval, da vzgaja pokor-ščino, pobožnost, spoštovanje do gospode... Tak učitelj ni mogel imeti pristne avtoritete, saj je bila njegova hlapčevska vloga očitna učencem in staršem.

Smelo se vprašamo, ali ni naš učitelj svobodna osebnost, ki v imenu ljudstva, v imenu delav-skega razreda vzgaja naš mladi rod! In ali ni tedaj dolžan in upravičen predstavljati pri peda-goškem delu samega sebe? To častno dolžnost in pravico mu je dala naša družba. Zdi se mi važ-no, da je treba še v nekaterih naših učiteljih to zavest bolje utrditi. Minili so časi, ko je bil vzgojitelj slep uradnik nadreje-nega razreda; danes govorimo o socialističnem učitelju, ki lahko svoje lastne misli in čustva pre-naša na mladino.

Vsakdo je že menda zasluhl, čemu ta znana, melodiozna opo-zorila. Mnogo govorimo in piše-mo o idejnosti pouka in o vzga-janju naprednega svetovnega na-zora pri naših učencih. Brez po-misleka pa lahko trdimo, da nam tovrstna vzgoja dela še težkoče in da se ne moremo pohvaliti po-vsod s prevelikimi uspehi. Prav močno prihaja do izraza to vprašanje v naših predelih, kjer je religija močno zakoreninjena in je bil doslej vzgojni učinek z naše strani premajhen.

»Veš, jaz sem pa v teh stva-reh takten, sploh ne reagiram na podobna vprašanja ljudi,« mi je nekoč dejal neki tovariš. Pogo-varjala sva se pač, kako zago-varjava svoje nazorsko prepriča-nje pred starši. Pozneje sva se s tovarišem spet srečala. Takoj sva prešla na »strokovni razgo-vor«. »Ah, z mojo 'taktiko' ne pridem nikamor!« je vzkliznil, ko sva se lotila najine ideološke vzgoje.

Izkušnje nam jasno kažejo, da je treba pred učenci in starši igrati z odprtimi kartami. Starši in učenci dobro vedo, kaj želi naša šola, kaj je njen vzgojni smoter. Zato morajo vedeti, kdo vodi učence do tega vzgojnega smotra. Starši, ki želijo, naj ne bo pri otrocih omadeževana za-startela vzgoja, pa le na videz vzljubijo učitelja, ki igra pasiv-no vlogo. Toda v bistvu tak učitelj nima avtoritete. Sicer pa ve-mo, da ljubezen ljudi do učitelja pač ni vse. Učitelj, ki kljub last-nemu prepričanju v napredni svetovni nazor usmerja vzgojo otrok in ljudi tako, da se ne bi »zameril« okolici, nikakor nima zaupanja in spoštovanja; to sta pa najvažnejša elementa pristne učiteljeve avtoritete. Skratka: naš učitelj se mora lotevati pri vzgo-ji učencev ideoloških vprašanj ter pri vsem tem razpravljati z otroki v svojem imenu in z last-nim prepričanjem. Isto velja tu-di pri prevzganju staršev. Ni dovolj, če na roditeljskem se-stanku govorimo le o enotnosti med starši in učitelji ter o tem, kako važno je, da se šola in dom podpirata pri učno vzgojnem delu. Pri tem ne konkretiziramo

vprašanja, na katerega pri tem mislimo. Starši kaj kmalu ugo-tovijo, na kaj »spelujemo vodo«, kmalu pa tudi ugotovijo, da smo premalo smeli, da bi jim upali odločno povedati, v čem si mo-ramo biti »enotni«. S tem pa sramotno znižamo nivo svojega vzgojnega vpliva; saj nam lahko vsakdo potrdi, da je retorična sposobnost na prižnici doseglja večji učinek.

Jasno pa je, da bo naš vzgoj-ni vpliv zelo slab ali porazen, če bomo skušali usmeriti naše delo v nek frontalni boj. S tem bomo žalili dostojanstvo ljudi in otrok, naš ugled pa bo padel. Spopri-jazniti se je treba z dejstvom, da imajo starši, otroci pač preprič-anje, ki je dediščina preteklosti in ki jim jo vsiljuje duhovništvo. Naj imajo to prepričanje, naj ga priznajo in naj ga tudi zagovar-jajo! Odkrito pa jim priznajmo tudi mi svoje prepričanje; kma-lu bodo začeli spoštovati odloč-nost pri zagovarjanju našega pre-pričanja. Le tako bo prepad med učiteljem in domom manjši. Vse-kakor je treba torej upoštevati pedagoški takt na tem področju, vendar pa brez aktivnosti vzgo-jitelja ne dosežemo ničesar. Pa-sivnost, prikrstost pri tovrstnem pedagoškem delu rodi tudi po-smeh zaradi vzgojiteljeve nemoči pri starših; to pa ruši ugled na-ših vrst. Ljudje pogosto radi ugo-tove, da se naši tovariši lotevajo ideoloških vprašanj le zaradi za-dostive formalnosti, morda v imenu upravitelja (morda celo v imenu Zakona — kot v srednjem veku!). Tudi tako kompromisno delo ni uspešno in zadaja globo-ke rane vzgojiteljevi avtoriteti; prav tako pa tudi naleti na od-por.

Zavedati se je treba, da pre-vzgoja ljudi in naše mladine ni tako težavna, kakršna se nam zdi; saj imamo marsikje opraviti le še s tradicijo, ne pa več z za-koreninjenimi nazori. Upraviče-no nas sme pri tem navdajati peda-goški optimizem in zaupanje v svojo vzgojno moč. Sleherni naš vzgojitelj mora vselej in povsod pri tovrstnem vzgojnem delu za-stopati samega sebe. In vsakdo mu bo rad verjel, da je učitelj socialistične družbe in njene šole.

L. Brumec

Spominu Nežke Gaber

V času, ko se narava pripravlja k počitku, se spominjamo tov. Nežke Gaber, ki že nekaj mesecev počiva v hladni zemlji. Odšla je iz naše srede, kjer je živel in delal kot dobra tovarišica in odlična prosvetna delavka.

Tovarišica Nežka Gaber je bila tiha in skromna, vendar pa tako naša, da smo se ob spoznanju resnice osupli spravevali, če je mogoče, da nas ne bo več spodbujala njena iskrena beseda ter nas razveseljeval njen odkriti smeh.

Na svoji življenjski poti je bila kot sončni žarek, izžarevala je toliko topline in materinske ljubezni, da jo vsi tisti, ki so kdaj živeli in delali z njo, ne bodo nikoli pozabili.

Omahnila je sredi dela, kateremu se je do zadnjega nesebično razdajala, njeni šolski otroci in stanovski tovariši pa so izgubili z njo eno najbolj-ših tovarišic, kateri je bil dobrobit našega mladega rodu prvi in najsve-tlejši cilj in smoter.

Grosuplje, Sentvid, Muljava, Stič-na so bili kraji, kjer je sejala plodna zrna. Zlasti še Muljava, kjer je bila učiteljica-upraviteljica, poštvalna kulturnoprosvetna delavka, voditeljica mladih zadružnikov, svetovalka in po-moćnica mnogim, ki so bili potrebni pomoči.

Njeno delo, njen čut odgovornosti, čim več in čim bolj delati za ljudstvo, nam bo najlepši zgled pri našem na-dalnjem delu.

—a—e

ŠOLSKI ODBORI POZOR!

Na upravi »GOSPODARSKEGA VESTNIKA« v Ljublja-ni, Beethovnova 10/II, lahko nabavite zanimivo brošuro »Ven-česlava Winklerja

»O ŠOLSKIH ODBORIH«
Na 38 straneh vas avtor seznanja med drugim z nasled-njimi vprašanji:
Kako postavimo šolski odbor?
Kako se sestaja in kakšne so metode njegovega dela?
Cena te brošure je samo 100 dinarjev.
Pohitite z naročili!

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

OPOZARJA NA NOVO KNJIGO ZA GLASBENI POUK, KI UVELJAVLJA NOVO GLASBENO TERMINOLOGIJO TER JE NAMENJENA VSEM VRSTAM ŠOL, ZLASTI PA OSNOVNIM:

PROF. STANKO PREK

TEORIJA GLASBE

DELO SO PREGLEDALI PROF. VILKO UKMAR, PROF. PAVLE KALAN IN PROF. RAMOVŠ, JEZIKOVNO PA JANKO MODER.

POTRDIL GA JE SVET ZA ŠOLSTVO LRS 01-33/103-60 Z DNE 15. JULIJA 1960.

Kartoniram izvod stane 280 din, v polplatno 450 din.

KNJIGO DOBITE V VSEH KNJIGARNAH.

Založba Mladinska knjiga

Ljubljana, Čopova ulica 38-III

IZREZANKA

SODOBEN UČNI PRIPOMOČEK

Založba Mladinska knjiga izdaja redno vsako leto različ-ne »IZREZANKE«, ki spadajo med sodobne učne pripomočke za I. in II. razred osemletk. Z njimi urimo ročno spretnost otrok, njihovo natančnost in smisel za kombinacijo. Poleg tega pa so izdelane izrezanke učno ponazorilo, ki ga uporab-ljamo na šolskih klopih ali na peskovniku.

Tekste za izrezanke sestav-lja pedagoški svetnik Drago Mehora, podobe je naslikala in sestavila prof. Vera Gnušek.

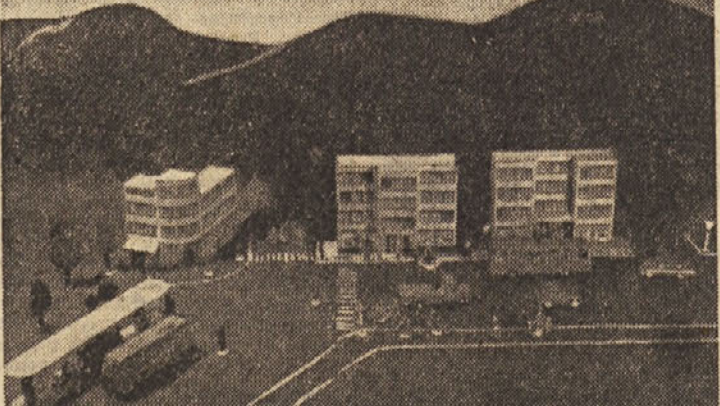
Izrezanka »JESENSKI ČAS« bo primerna prav sedaj pri po-uku spoznavanja prirode. Celo-ten komplet »JESENSKI ČAS« ima 8 listov večbarvnih podo-bic, ki prikazujejo izdelane: »Stojnico za povrtnino«, »Stoj-nico za sadje«, »Kostanjara«, »Voznik«, »Pospravljanje pri-delkov«, »Trgatev«, »Medvedo-vo prezimovanje«, »Jesen v go-zdu«. S kombinacijo vseh osmih kartonov dobijo učenci sicer

preprost, a nazorni prikaz učne snovi.

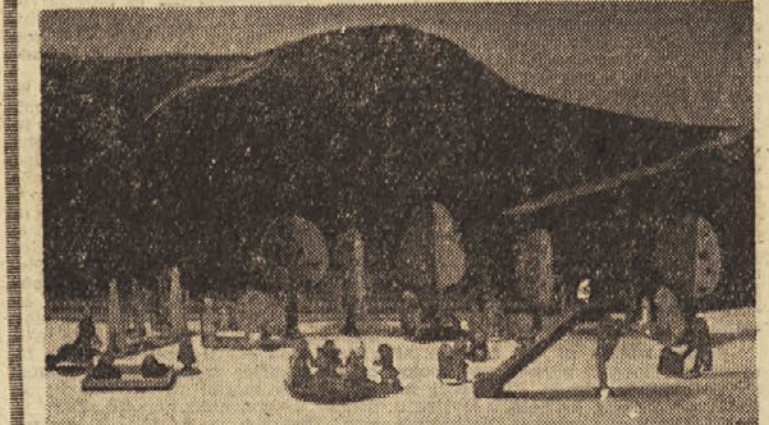
Pravkar izišli izrezanki »NA VASI« in »V MESTU« bosta služili istemu namenu. Iz osmih kartonov barvnih podob si bodo otroci sestavili: »Cebel-njak«, »Kozolec«, »Kmečki

dom« — vse z okolico, dodatna poslopja, živali, drevesa, ljudi. Nadalje »Otroško igrišče«, »Pro-metno križišče«, »Veleblagovni-ca«, »Mestna hiša«, »Avtobusna postaja«.

In če končno pomislimo, da

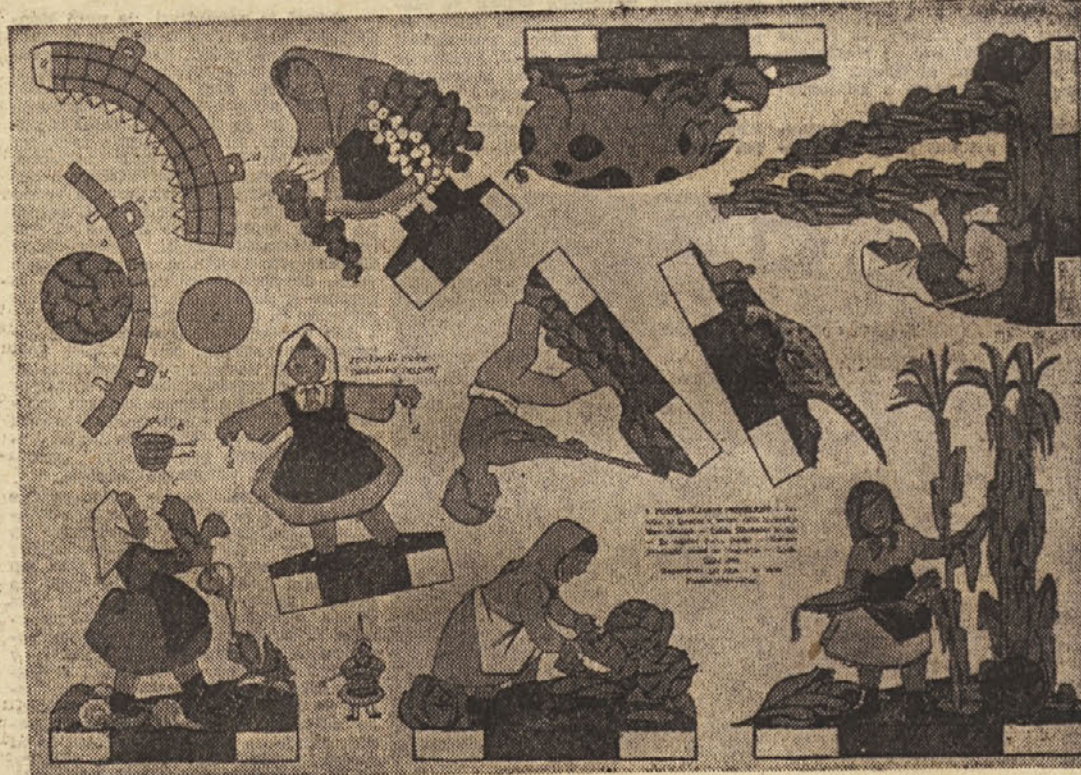
Sestavljena izrezanka »Mestna hiša, veleblagovnica, avtobusna postaja, promet«

Sestavljena izrezanka »Otroško igrišče«

Sestavljena izrezanka »Kmečki dom«

IZREZANKA »JESENSKI ČAS«

ski čas« le 25 dinarjev, kartoni izrezank »V mestu« in »Na vasi« pa 35 dinarjev, smo prepričani, da bodo znale šole izkoristiti to ugodnost in pojačati pestrost pri pouku.

Dobite jih v vseh knjigar-nah ali direktno pri Upravi za-ložbe, Ljubljana, Wolfova 12.

Uprava založbe Mladinska knjiga

LJUBLJANA, WOLFOVA 12

NAROČILNICA

Naročam za

..... kompletnih izvodov izrezanke »JESENSKI ČAS« à 200 din

..... kompletnih izvodov izrezanke »NA VASI« à 105 din

..... kompletnih izvodov izrezanke »V MESTU« à 175 din

Denar pošljem po prejemu izrezank na tekoči račun 600-14-1-67.

Točen naslov in podpis naročnika:

..... (čitljivo izpisati) Podpis: